

# תינוקת פרק עשירי נדה

**מז.**

עין משפט  
נר מצוה

ל' א מ"י פ"א מהל'  
מקואות הל' יא וע"ש  
ופ"ט הל' יג וע"ש סמג עשין  
רמח טוש"ע י"ד ס"י רא'  
סעיף ב:  
ל' ב מ"י שס פ"ב הל' יט  
סמג שס טוש"ע י"ד ס"י  
קלט סעיף ו בהגה"ה [וסעיף  
יג] [וברב אלפס שזעומ פ"ב  
דף רל"ב]:

לפני ג' מ"י שם ה' כ' ועי'  
בהשגות ובר"מ סמג שם  
טו"ש"ע שם ס' קל"ח סעיף ט'  
[ו]ברב אלפס שם]:  
ב' ד' מ"י שם הלכה א' טו"ש"ע  
שם סעיף ז' [ו]ברב אלפס  
שם]:

מא ה מיי שם הלי' כח  
טוש"ע שם סעיף ח  
[וברב אלפס שם]:  
מב ו מיי שם הלי' כב טוש"ע  
שם סעיף לט [וברב  
אלפס שם]:

מב ז מ"י שס פ"א ה' י  
סמג שס מוש"ע שס  
סעיף לה (וברב אלפס שס):  
בד ה מ"י פ"ט מה' י  
טומא' נרעת ה' יב:  
בה ט מ"י פ"ב מה' י  
מקואות ה' טו וע"ש  
סמג עשין רמח מוש"ע י"ד  
ס' קאח סעיף ה (וברב אלפס  
שבועות רלג):

תום' הרא"ש (המשך)

[illegible]

**נתנה תבשיל לבנה.** צפירוש ר"ח כתוב עור מיימרא אחרת שאינה כתובה בספרים שלנו וזו היא מפשלת את בנה וטובלת לא עלתה לה טבילה ויש לפירש מפשלת את בנה לאחוריה והיא ערומה ולא היו בגדיה עליה ועבדה לה עלתה לה טבילה דחיישין שמא לאו עליה לדינא טיט ויזאא פזי ודבק בזמנו וחושך בטבילה ולא ידעה לה אף על גב דחיוין לה השתא דליכא מידי עליה חיישין דלמא צעיייתה מן הטבילה נפל בדידיו החושך ונפל דרך ירידה כפי' ר"ח וז"ל שהיתה מפשלת בנה אפי' לפי בטבילה צממון ולא דוקא בטבילה:

**פַּלְסוֹן שְׁבַעִין** <sup>א</sup> **חַוִּיצִין** יבש  
חוצין. דדוקא שצתוך  
העין מפני שהדמעה שבעין מלחלתו  
ואינו מניחתו להיות יבש אבל לפלון  
חוד לעין אפי' לח חוץ והכי משמע  
במסכת מקוואות פ"ט (מ"ג) דגבי אלו  
חוצין קמני לפלון שחוד לעין וגבי  
שאין חוצין קמני לפלון שבעין ולא  
מפלגי בין לה ליבש אלא בין חוד לעין  
לחוד העין והיינו בזה דיבש בעין  
נמי חוץ וזוהי שמחם הנפירין יבשה  
חוץ והא דמנן תמס' במס' מקוואות  
גבי אלו שאין חוצין בטבילה לכלוכי  
זוהי שעל הבשר וזוהי שמחם הנפירין  
(והנפירין המדולדלין) מיירי בזה

[illegible]

## משום

**בנמל** פורט מקום שהספינות נקצעות שמענות טיט וחולץ:  
**בדריוני נפל** הטיט מעליה. בדריוני איני יודע לשונו ונראה שהוא  
לשון שיכשך ששכשכה רגליה במים בלאתה נפל: מקוואות נימי  
ניסן. מקוה מים מכונסין ואינן טובלות בנהר לפי שרבו המים  
ביומם הגשמים מגשמים שפלו ואינם  
שמה ירבו וטפיין על הזוחלין. ומהא  
במרת הכנים<sup>(ט)</sup> מה מעין מטרה  
בזוחלין אף מקוה מטרה בזוחלין  
כלומר שמתבילין במכונסין דרך  
זוחליהן קודם שנקו ונחו במקוה ת"ל  
אף מעין<sup>(י)</sup> מעין מטרה בזוחלין והמקוה  
מטרה דאשכזרין ומהו אשכזרין דקוין  
וקימין בלשון שמתבילין במכונסין ואלא  
משכזרין למקוהים ונחו מזוחליהן ותנן  
במסכת מקוואות (פ"ה מ"ה) הזוחלין  
כמעין כלומר זוחלין שגנהרות כמעין  
והטופיין כמקוה ומים הטופיין  
מההרים הרי הן כמקוה ואינן מטרהים  
זוחילה. הילכך צימי ניסן שנתרבה  
הנהר על ידי גשמים חיים שמה רבו  
נוטפיין שבו על חיים שבו ובטלו וזכו  
ואינן מטרהין את הטמא הטובל בהן  
דרך זחילה וכל הנהרות לעולם הן  
הולכים וזוחלים לפיכך עבד לזה מקוה  
באשכזרין לטבול בתוכו. יש מפרשים  
דבעינן מים חיים לזה ולאו מילתא  
היא דתניא בתוספתא<sup>(י)</sup> חומר טוב  
בצורה שחז טעון מים חיים כו':

**וּמַפְלִי צִיּוּמֵי הַשָּׂרִי.** שְׂטוּבִילִין בְּנֶהֱרַ שְׁהוֹחֲלִין מִרְצוּבֵין אֲבָל מִפְּנֵי חֲלִיטָה הֵטִיט נֹתָן מַחֲלֹלוֹת בְּנֶהֱרַ שְׁעוֹבֵרוֹת עֲלֵיהֶן: **רִדְדִי.** פּוֹינטוּר: שׁ: **רוֹסוֹלֵנֶא.** פְּלוּמֶ״א. וּדְרַכֵּן שֶׁל מָכוֹת שֶׁל הַקּוֹזָה דָּס לִהְיוֹת גִּלְד: **טַלְטַל יוֹמֵי.** גִּלְדֵּן דְּךָ וּמַחוֹבֵר וְהוּא כְּגוֹף הַבָּשָׂר וְלֹא חִיַּיִל: **לַפּוֹף.** קֶאֱדִי״א: **פּוֹרְחֹת.** פּוֹתַחַת וְעוֹלָמַת תְּדִיר בֵּין דְּךָ וּבֵין דְּךָ אִינוּ חוֹלֵץ לְפִי שֶׁפִּרְחֵתָהּ מַעֲבִירָתָהּ וְאִינוּ עַב עַל גַּב הַבֵּין וְאִין דְּךָ מִמֶּנּוּ. **לִ״א** זְרוּעוֹת שֶׁהִדְמַעַת מַלְחָמָתָא אֲלֵיהּ הִכְחוּל וְאִינוּ חוֹלֵץ: **עֵינִיהַ עֵינִיהַ בִּיּוֹמֶהּ.** הִיא חֲלִיטָה לִמְעַלָּה: **עֵלְמָה עֵינִיהַ בִּיּוֹמֶהּ.** הִיא חֲלִיטָה לִמְטָה: **לֹא תַעֲבֹל אֱלֹא דְרַדְךָ גִּדְלוֹתָהּ.** כְּלוֹמֵר לֹא תִדְחַק זְרוּעוֹתֶיהָ עַל בָּשָׂרָה וְלֹא רַגְלֶיהָ וְשׁוֹקֶיהָ זֶה בִּזְוֹ אֱלֹא דְרַדְךָ הִלִּכְתָּה וְשִׁמוּשָׁה תַּמִּיד וְמֵה שֶׁנִּכְסָה וְקִמְעוּ וְאִין מִיס בִּזְוִין בּוֹ לֹא אִיכְתָּה לָן וְאִינוּ חֲרִיבָה לִפְשֵׁט בֵּית קִמְטִיהָ וְסַתְרֶיהָ אֱלֹא דְרַדְךָ תַּמִּיד: **דְּבִסְתָן.** גְּבִי רִאֲיִית נִגְעִים שְׁטִייה רַבָּן לִכְבוֹד בֵּית הַסְתָּרִים דְּלִכְתִּיב (וַיִּקְרָא יג) לְכָל מִרְאֵה עֵינֵי הִכְתָּן וְהֵן הָאִישׁ מִרְאֵה נִגְעוֹ לִכְתֹּב כְּעוֹדֵר וְכּוֹמוֹק וְכּוֹמוֹק: **עֵדוּר.** בִּצִּית הַשָּׂחִי וְכּוֹמוֹק וְיִזְמִס בִּצִּית הָעֵרֹוה דְּלֹא יֵשׁ לוֹ נִגַּע בִּצִּית הַשָּׂחִי אִין צִרְךָ לְהַגְבִּיהַ זְרוּעוֹתָיו יוֹתֵר מִדְּאִי לְהִרְאוֹתוֹ אֱלֹא כְּעוֹדֵר שֶׁמַּגְבִּיהַ וְאִינוּ מֵאִס עֲלָמוֹ וְמֵה שִׁיּוּכָל כֵּהָ לְרַאוֹת יִרְאֵה וְאִס לֹא יוּכַל לְרַאוֹת טוֹרֵר וּבִצִּית הָעֵרֹוה אִ״ל לְכוֹף וּלְשׁוֹן יוֹתֵר מִדְּאִי אֱלֹא כְּמוֹסָק וְיִזְמִס אַחֵר שֶׁנִּשְׂרֹו מִן הָאִילָן וּמִלְקָטָן <sup>א</sup> עַל הָאֵרֶץ: **וְהַאֲשֶׁה נִרְאִים.** לִכְתֹּב בְּגָעָה: **לְאוֹרֵגָה.** בִּצִּית הַשָּׂחִי וְאִס בִּצִּית הָעֵרֹוה הִיא כְּרֹפֶט עֲלָמָה כְּמִיָּקָה אֶת בְּנָה: **יִמְאָ אַחַס.** מִיֵּהֲדִקָּא שְׂפִיר וְחוֹלָמַת: שְׁלֵשׁ

עיניה ואי לטהרות היה לא היה נרץ להזכיר בכל פעם אשה ועוד  
גבר ובעצב משוחרר ובגדה והיינו נדה לבעלה דאי לטהרות מאי ש  
היטור והכי קאמר כל החוץ צטיילת טומאה וטורה חוץ צטיילת  
עכשיו צטיילת נדה לבעלה אבל רבינו חם פירש שנראה כגירסתה  
סעדיה וכן נרץ לחלק דלעיל אמרינן בדין הסתמים לא בעיא ציאת  
הסתמים שבאשה אלמא בעיא ציאת מיס אלף ודאי הויא לטהרות ו  
גבר כו' ובגדה קיימא אחי חציתו דפרק ט' דמקוואות דחלצי בעיא  
חרס וסיילתא וגמל ומפני ומפולשת וריבדא ולפלון שנחמירות ויחר  
בין יבש אינו חוץ מדלמא מפליג ובסיילתא ופתחה עיניה ועצמה ו  
לציאת אפי' לבעלה ומיהו קשה לפירוש ר"ת דהך משנה דפ"ט דב  
שחור לעין חוץ שבחור העין אינו חוץ דהא מוקים לה לבעלה וכו'  
דאיירי לבעלה ומה שהקשה מציית הסתמים דשמעתי לתנאי' דמקוואות  
שבאש והיינו כשמעתי ונרץ ליתן טעם בזה צבא גופה מה חילוק  
מקפדת ולא האיש וזוהי קא מפליג בין איש ובין אשה ולפלון שבעין  
הערוה ואין נראה דבמ"ח חני לה גזי הדד דפרשיטת עילי והכי  
נראה כעודר וכמוסך כו' כעודר ציית הסתמים וכמוסך "בין  
כאורגת ציד הימנית רבי (י) אומר כטווה פשתן ציד השמאלית ובפ"

ומימיו מועטין יכול להרבות עליו מים שאובין עד שיאה בו כדי שיעור טבילה אלא צ"ל ובשיל לבנה וטבילה. הפשלה בנה לאחריה וטבילה אל עלותה לה טבילה כו'. א"כ ברינו דלית' והוא לשון פשלה בנה לאחריה חשיבנו מדרה לעולם מבת הטבילה נפלה מעליה שמו עד גופו כל שפושפלה בנה לאחריה לאחר שהפשיט בגדיה והוא עורמה הפשלה שמו ניוק נתייבש כל חוצין. וחומרא יתירה היא דאפי' כבשת וצואה נתן במסכת מקואות שם דהצפורן חוששין לכוליו צואה שער כשרו וצואה שחתה הצפורן נתן חוצין. ויותר היה חוריה שהיה עליה בשעת טבילה כהא דתנן בפ"ח דמקואות האוחז באדם וכלים ומטבילין שהיו: חגי רבידו דכסילתא עד למתא ימים אל חצי מנא ואילין חציה. היינו כי הא דתנן למבט חוצין גלדי שבמבנה אכל חוצין כי אתו שחורן לבט קרש ונעשה עב אבל שער תוך

(א) שבת קה. צבורות נה:  
נדרים מ; (ב) [ז"ל בר חמא],  
(ג) פירוש זולת העין ערוך,  
(ד) נענים פ"ב מ"ד, (ה) סוטה  
ו. ונשם אחמא בר בר חנה  
הערויז ד: (ו) [שמני פסח]  
(ז) [ויקרא] יא,  
(ח) דמגילה פ"א הי"א,  
(ט) [טעות] הדפוס וז"כ  
המיוו"ט רש מ"ד פ"ט  
דמקוואות דיש למחוק ולפזר  
המדולדלת], (י) ז"ל ציפה  
השמי,

## הגהות הב"ח

(א) גמרא כעודר וכמוסק:  
(ב) רש"י ד"ה מקוואות וכו'  
במורת כהנים אי מה:  
(ג) רש"י כעודר וכו' ומלקטן  
מעל הארץ: (ד) תוס' ד"ה  
וכמניקה וכו' ר' יהודה  
אומר בטוה פשטן:

לעזי רש"י

פור"ט. נמל.  
פוינטוריי"ש. נקב.  
פלומ"א [פלימא"ה].  
איזמל (להקזת דם).  
קציד"א. ליחת העיניים.

תום' הרא"ע

[illegible][illegible]